

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувачка кафедри Нестерова О.Ю.

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія політики»

Галузь знань ..... 03 Гуманітарні науки
Спеціальність ..... 033 Філософія
Освітній рівень ..... Бакалавр
Освітня програма ..... філософія

Статус ..... Вибіркова
Загальний обсяг ..... 5 кредитів ECTS (150 годин)
Форма підсумкового
контролю ..... екзамен
Термін викладання ..... 6 семестр
Мова викладання ..... українська
.....

Викладачі: Захарчук О.Ф.

Пролонговано: на 20_/_20_ н.р. _____(_____) «__» 20_р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20_/_20_ н.р. _____(_____) «__» 20_р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія політики» для бакалаврів спеціальності 033 «Філософія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 15 с.

Розробник – Захарчук О.Ф.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 033 «Філософія» (протокол №1 від 30.08.2024)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
5.1 Шкали	7
5.2 Засоби та процедури.....	7
5.3 Критерії	9
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» всіх спеціальностей здійснено розподіл дисциплінарних результатів навчання (ДРН) за організаційними формами освітнього процесу.

Мета дисципліни – вивчення основ політичної філософії, усвідомлення проблем, які вона має вирішувати, розуміння методології дослідження політики

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН1	розуміти основні поняття і теоретико-методологічні підходи у філософії політики;
ДРН2	володіти знанням про розвиток та теоретико-методологічну еволюцію філософії політики
ДРН3	Розуміти теоретико- методологічні особливості філософії політики
ДРН4	сформувати уміння та навички творчого використання категорій філософсько-політичного знання у дослідницькій діяльності
ДРН5	доказово і комплексно підходити до розуміння сучасного політичного процесу на основі аналізу політичних інститутів.

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	30	45				
практичні	75	30	45				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-			-	-
РАЗОМ	150	60	90				

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	75
ДРН1 ДРН2 ДРН4	<p>1 Політична філософія як галузь філософських знань</p> <p>Політика як спосіб організації суспільного життя. Виникнення політики як явища суспільного життя</p> <p>Генеза поняття “політика” в історії філософської думки.</p> <p>Політика як об’єкт окремої галузі філософського знання - політичної філософії.</p> <p>Предмет, мета, завдання політичної філософії</p> <p>Політична філософія у сучасному світі і в Україні</p>	10
ДРН1 ДРН2	<p>2 Платон і Арістотель як фундатори політичної філософії</p> <p>Вплив ідей Платона на розвиток західноєвропейської політичної філософії.</p> <p>Основний зміст праць Платона</p> <p>Пошук Арістотелем найкращого політичного устрою для людської спільноти.</p> <p>Основний зміст філософсько-політичних поглядів Арістотеля</p>	10
ДРН1 ДРН2	<p>3 Основні віхи світової філософсько-політичної думки.</p> <p>Міфологічні уявлення про владу як волю богів</p> <p>Різноманітність поглядів на державність, політичність у філософів античності</p> <p>Політика як елемент морально-релігійного порядку, держава й церква як єдина цілісність і форма Божого володарювання на землі.</p> <p>Гуманістичні філософсько-політичні вчення доби Відродження, Реформації</p> <p>Філософсько-політичні доктрини Нового часу</p> <p>обґрунтування теорії правової держави, принципів лібералізму І.Кантом; вчення про державу і громадянське суспільство Г.В.Ф.Гегеля;</p> <p>Політика як аrena класової боротьби у марксизмі</p> <p>теорія утилітаризму і лібералізм у поглядах І.Бентама; критично-утопічні вчення К.А.д.Р. Сен-Сімона, М.Ш.Фур’є, Р.Оуена; економічний романтизм Ш.Сімонді; анархізм П.Прудона.</p> <p>Сучасні філософсько-політичні доктрини</p>	11
ДРН1 ДРН3	<p>4 Філософсько-політичні пошуки українських мислителів.</p> <p>Витоки філософсько-політичної думки України. “Людська держава” Г.С.Сковороди.</p> <p>Філософсько-політичні ідеї Кирило-Мефодіївського товариства.</p> <p>Філософсько-політичні ідеї у світогляді Т.Г.Шевченка.</p> <p>Філософсько-політична платформа українського народництва.</p> <p>Філософсько-політичні концепції і погляди видатних українських вчених, літераторів, громадських діячів (М.Драгоманова, І.Франка, Л.Українки, М.Грушевського, В.Винниченка, Д.Донцова, В.Липинського та ін.).</p>	11
ДРН1 ДРН3 ДРН4	<p>5 Соціальні інтереси як детермінанти політики.</p> <p>Політика як аrena боротьби і як царина здійснення всезагальних інтересів. Поняття “соціальний інтерес</p>	11

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	<p>Диференціація суспільства як причина виникнення специфічних інститутів регулювання суспільного життя і держави – головного з таких інститутів.</p> <p>Виникнення політики як діяльності людей у владних інститутах. Соціальне призначення політики і її основний виконавець – держава.</p> <p>Поява масових політичних партій і рухів і їх вплив на політику і здійснення державної влади.</p> <p>Консенсусний та конфліктологічний підходи до визначення політики.</p>	
ДРН1 ДРН3 ДРН4	<p>6 Політика і політична влада.</p> <p>Взаємозв'язок понять “політика” і “влада”. Дефініція політики з точки зору первинності політики чи влади.</p> <p>Поняття “влада”. Генеза і природа влади. Різновиди влади. Концепції політичної влади</p> <p>Сутність трактувань дефініції політичної влади. Особливості політичної влади.</p> <p>Форми здійснення влади: панування, керівництво, управління, контроль. Диференціація влади.</p> <p>Легітимність політичної влади.</p>	11
ДРН1 ДРН3 ДРН5	<p>7 Політична система суспільства</p> <p>Тлумачення термінів словосполучення “політична система”</p> <p>Системний аналіз суспільства Т.Парсонса.</p> <p>Марксистське бачення поняття “політична система суспільства</p>	11
	Концепції політичної системи Д.Істона, Г.Алмонда, К.Дойтча, Д.Трумена.	
	Сутність політичної системи та її підсистем (інституціальної, регулятивної, функціональної, комунікативної, духовно-ідеологічної).	
	Політичний процес як конкретне вираження функціональної підсистеми. Політичний режим як виявлення функціонування політичної системи.	
	Сучасні типології політичних систем	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	75
ДРН1 ДРН2	1 Держава як головний інститут політичної системи суспільства	11
ДРН1 ДРН5	2. Політична свідомість і політична гносеологія. Масове суспільство і політичні технології	11
ДРН1 ДРН4	3 Політична свобода	11
ДРН1 ДРН5	4 Політична ідеологія та політичні Міфи.	11

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН3	5 Аксіологічний аспект політики	11
ДРН1	6 Філософія демократії	10
ДРН5	7. Політична комунікація та політична культура.	10
	РАЗОМ	150

5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом

конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій		визначення середньозваженого результата поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
		виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 \frac{a}{m},$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
♦ розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	<ul style="list-style-type: none"> - Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком - Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями - Рівень умінь незадовільний 	95-100 90-94 85-89 80-84 74-79 70-73 65-69 60-64 <60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; ♦ здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	<ul style="list-style-type: none"> - Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; <ul style="list-style-type: none"> - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
	пропозиції	
	- Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	- Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації нездовільний	<60
Автономність та відповіальність		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління комплексними діямими або проектами, відповіальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; ♦ відповіальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб ♦ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності 	<ul style="list-style-type: none"> - Відмінне володіння компетенціями автономності та відповіальності: - 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; - 2) відповіальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрутування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповіальність за взаємовідносини; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
	<ul style="list-style-type: none"> - 3) відповіальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - - використання професійно-орієнтованих навичок; - - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - - володіння всіма видами навчальної діяльності; - 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - - самостійність оцінки суджень; - - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповіальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповіальності незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODLE.

7 ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова О.С., Горбань О.В., Лавриненко Г.А. Філософія політики: Навчальний посібник. – Київ, 2021. - 156 с.2. Андрусяк Т. Г. Історія політичних та правових вченъ / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 220 с.
3. Безродний Є. Ф., Уткін О. І. Історія політичних вченъ: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2023. 432 с.
4. Історія політичної думки: підручник. За ред. Хоми Н.М. Львів: Новий світ-2000, 2023. 1000 с.
5. Марчук В. П., Марчук Г. В. Історія політичних і правових вченъ: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2023. 480 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Горбатенко В.П. Принципи політико-правових досліджень. Правова держава. 2020. Вип. 31. С. 452–461.
2. Горбатенко В. П., Остапенко М. А., Горбатенко І.А. Історія політичної думки в Україні: Навч. посіб. К.: МАУП, 2022. 128 с.Донскіс, Леонідас Сучасність у кризі. Діалог про культуру причетності [Текст] / Леонідас Донскіс ; пер. [з англ.] Наталії Комарової ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Центр європ. гуманітар. дослідж., Центр дослідж. історії та культури східноєвроп. єврейства. - Київ : Дух і літера, 2022. - 318 с.
3. Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у ХХІ столітті : монографія / [ред. кол. : В. В. Попков (наук. керівн.), Е. С. Огаренко, Н. Є. Степанова, О.Ю.Хорошилов]. – Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2020, 296 с.
4. Забужко, Оксана. Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період [Текст] / Оксана Забужко. - Вид. 5-те. - Київ : Комора, 2020. – 189.
5. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / Анатолій Максимович Зленко ; передм. Дмитро Кулеба ; худож.-оформ. О. А. Гугалова-Мешкова. – 2-ге вид, розширен. і допов. – Харків : Фоліо, 2021. – 589.
6. Карась А. Міфотворчість як соціокультурна проблема розуміння і раціональності. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія, політологія. 2021. Вип. 33. С. 25-38.
7. Кафарський В.І. Право і політика в українському конституціоналізмі: монографія. Івано-Франківськ, 2020. 256 с.
8. Кирилюк Ф. М. Філософія політичної ідеології: Навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2023. 520 с.
9. Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри [Текст] : монографія : в 3 кн. / за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра філос. наук., проф. В. П. Мельника ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім Івана Франка, 2023.
10. Макіавеллі, Нікколо. Державотворець [Текст]. - Про військове мистецтво. - Київ : Арій, 2023. - 407 с.
11. Правова політологія. Академічний курс: підручник / за ред. І.О. Кресіної. Київ : Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с.
12. Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості. Пер. з англ. К. : Наш Формат, 2020. 192 с.
13. Ханстантинов В.О. Практикум з історії політичних і правових вчень: навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2023. 200 с.
14. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність [Текст] : монографія / [О. О. Рафальський та ін. ; наук. ред. Я. С. Калакура] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : ШПІЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2022. - 511 с.
15. Шапіро, Бен. Смисл історії. Як розум і мораль зумовили велич Заходу [Текст] / Бен Шапіро ; пер. з англ. Геннадій Шпак. - Київ : Наш Формат, 2022. – 201.

16.Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія політики» для бакалаврів спеціальності 033 «Філософія»

Розробник: Захарчук Олексій Феліксович

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19